

Бібліотекознавчі читання пам'яті Павли Іванівни Рогової

2 листопада 2017 р. у Державній науково-педагогічній бібліотеці України імені В. О. Сухомлинського НАПН України втретє відбулися бібліотекознавчі читання, присвячені вшануванню пам'яті кандидата історичних наук, заслуженого працівника культури України, доцента Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, директора-організатора найбільшої педагогічної бібліотеки країни Павли Іванівни Рогової (1947–2014) з нагоди 70-річчя від дня її народження.

Багатогранна особистість – бібліотекознавець, бібліограф, педагог, талановитий організатор і керівник – вона понад 40 років свого життя віддала бібліотечній справі, зокрема розвитку педагогічних бібліотек України як спеціальних, дослідженню їх історії, актуалізації діяльності, розбудові спеціальної бібліотеки Київського міського будинку вчителя, створенню й розвитку низки педагогічних книгозбірень: Центральної освітянської бібліотеки МОН України, Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, а також мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України.

У заході взяли участь фахівці Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського, Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого, Державної наукової архітектурно-будівельної бібліотеки імені В. Г. Заболотного, наукової бібліотеки Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв, ІППО Київського університету імені Б. Грінченка, спеціальної наукової бібліотеки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, бібліотеки імені А. Ф. Залевської Інституту психології імені Г. С. Костюка НАПН України, студенти ІV курсу Інституту журналістики Київського університету імені Б. Грінченка.

Бібліотекознавчі читання відкрила доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент НАПН України, директор Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського **Л. Д. Березівська**. Привітавши учасників заходу, вона повідомила про започаткування почесних нагород імені П. І. Рогової, якими, відповідно до розробленого Положення, відзначатимуть працівників, пенсіонерів Державної науково-педагогічної бібліотеки України імені В. О. Сухомлинського, а також наукових установ, закладів освіти, освітянських бібліотек за вагомих внесок у розвиток освіти і науки, за активну співпрацю з ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського, участь у впрова-

дженні результатів науково-дослідної роботи, науково-методичне забезпечення діяльності мережі освітянських бібліотек, МОН України та НАПН України; активну соціокультурну діяльність; високий професіоналізм та багаторічну сумлінну працю.

У своїй доповіді «Внесок П. І. Рогової в розвиток біографістики» **Л. Д. Березівська** відзначила роль першого директора установи у започаткуванні інформаційно-бібліографічних ресурсів «Видатні педагоги України та світу», «Педагоги-новатори», «Видатні бібліотекознавці, бібліографознавці, книгознавці та документознавці України та світу» і біобібліографічних серій «Видатні педагоги світу», «Академіки НАПН України» та «Ювіляри НАПН України».

У промові доктора педагогічних наук, професора, академіка НАПН України, головного наукового співробітника ДНПБ України імені В. О. Сухомлинського **О. В. Сухомлинської** йшлося про внесок П. І. Рогової в популяризацію спадщини В. О. Сухомлинського. Доповідачка зазначила, що ім'я великого педагога у 2003 р. було присвоєне бібліотеці завдяки наполегливості П. І. Рогової. Завдячуючи їй, відбулося й відкриття читальної зали Фонду В. О. Сухомлинського, що нині функціонує як наукова лабораторія з вивчення життя, діяльності, педагогічної спадщини видатного українського педагога-гуманіста.

Доктор педагогічних наук, професор, академік НАПН України **О. Я. Савченко** розповіла про співпрацю з Павлою Іванівною у рамках Української Асоціації Василя Сухомлинського, відзначила її вагомий роль у створенні, становленні й розвитку головної педагогічної бібліотеки країни.

Від Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського виступила доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник, завідувач відділу **Т. В. Добко**. Вона детально охарактеризувала бібліографічну та педагогічну діяльність П. І. Рогової, її культурологічні захоплення, акцентувала увагу присутніх на постійному прагненні Павли Іванівни до наукового пошуку, професійного самовдосконалення.

Головний бібліотекар відділу наукової реферативної та аналітичної інформації у сфері освіти ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського **Т. Ф. Букшина**, наголосила на комунікабельності Павли Іванівни, на її вмінні прислухатися до думок інших людей. Доповідачка пригадала перші роки розбудови бібліотеки на базі фондів двох спеціальних бібліотек – наукової бібліотеки Інституту педагогіки та Центральної освітянської бібліотеки МОН України. Під керівництвом П. І. Рогової колектив

бібліотеки провів велику роботу з організації багатогалузевого фонду, забезпечення його збереження згідно з існуючими стандартами і нормами, що, своєю чергою, сприяло створенню системи якісного бібліотечно-інформаційного забезпечення розвитку освітянської галузі держави, цілеспрямованому підвищенню кваліфікації освітян, давало змогу задовольняти фахові потреби науковців, педагогів, вчителів, бібліотекарів та інших груп користувачів, котрі приїздили до бібліотеки з усіх куточків країни.

Кандидат педагогічних наук, доцент кафедри методики суспільно-гуманітарної освіти і виховання ІППО Київського університету імені Б. Грінченка **О. Є. Матвійчук** присвятила свій виступ пам'яті П. І. Рогової і Т. І. Розкіної (директор Науково-педагогічної бібліотеки м. Миколаєва). Цих неординарних особистостей поєднувала велика дружба, тісна співпраця з розбудови мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України. У продовження теми завідувач спеціальної наукової бібліотеки Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України **Л. Н. Штома** продекламувала власний вірш, присвячений Павли Іванівні, наголосивши на її великій працездатності, вмінні витримувати удари долі.

Науковий співробітник ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського **Н. Г. Мацібора** торкнулася проблем підготовки до друку бібліографічних посібників ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського, випуск яких ініціювала Павли Іванівна. Завідувач відділу ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського **І. І. Хемчян** зупинилась на науковому доробку П. І. Рогової, на її публікаціях з історії освітянських бібліотек України, становлення мережі освітянських бібліотек МОН України та НАПН України як системи науково-інформаційного забезпечення розвитку вітчизняної науки і освіти. Згадавши дисертаційне дослідження П. І. Рогової «Педагогічні бібліотеки України (II пол. XIX – 20-ті роки XX ст.)», доповідачка наголосила, що саме Павли Іванівна вперше у вітчизняному бібліотекознавстві здійснила системне дослідження історії розвитку педагогічних бібліотек в Україні, виокремила їх як спеціальні серед інших, чітко окреслила їх суспільні функції. І. І. Хемчян підкреслила, що розробляючи

оригінальні наукові проекти з питань галузевого бібліотекознавства, бібліографознавства й книгознавства, поєднуючи у своїй роботі наукові досягнення й кращий практичний досвід бібліотек, П. І. Роговій вдавалося вирішувати найскладніші питання щодо бібліотечно-інформаційного забезпечення інноваційного розвитку вітчизняної педагогічної науки й освіти.

Підвищений інтерес у учасників бібліотекознавчих читань викликали спогади **Л. І. Дяченко**, однокласниці П. І. Рогової, яка з особливою теплотою розповідала про роки навчання з Павлою Іванівною, про її небайдужість до всього, що відбувалось навколо, про її активну життєву позицію вже в юному віці.

У рамках заходу працювала книжкова виставка «Український бібліотекознавець, бібліограф, педагог, дослідник, керівник, багатогранна особистість: пам'яті П. І. Рогової (1947–2014)». Архівні матеріали, документи, видання, представлені на виставці, переконливо засвідчили подвижницьку працю Павли Іванівни на бібліотечній ниві, її науковий доробок, вагомий внесок у розвиток бібліотечної справи України, наочно репрезентували її науково-педагогічну та громадську діяльність.

Варто відзначити й те, що у 2015 р. на вшанування пам'яті Павли Іванівни Рогової, яка більшу частину свого життя віддала бібліотечній справі, пройшла доволі непростий шлях від бібліотекаря до директора державної бібліотеки, фахівці відділу науково-методичного забезпечення діяльності мережі освітянських бібліотек ДНПБ України ім. В. О. Сухомлинського підготували, присвячений їй, віртуальний ресурс (<http://dnpb.gov.ua/ua/інформаційно-бібліографічні-ресурси/видатні-бібліотекознавці/рогова-павла-іванівна/>). Його оновлені матеріали були представлені учасникам бібліотекознавчих читань.

Алла Рубан,
наук. співробітник
Державної науково-педагогічної бібліотеки України
імені В. О. Сухомлинського
Ірина Хемчян,
завідувач відділу
Державної науково-педагогічної бібліотеки України
імені В. О. Сухомлинського